

ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΚΡΟΔΕΞΙΑ

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Ο Βίλντερς ρυθμιστής για σχηματισμό κυβέρνησης

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ «Βίλντερς» είναι η πιο πολυσυζητημένη περίπτωση ακροδεξιού κόμματος στην Ευρώπη. Ο Ολλανδός πολιτικός, που προέρχεται από το δεξιό φιλελεύθερο κόμμα, κατάφερε την τελευταία τετραετία να κάνει το ανεπανάληπτο:

Στις πρόσφατες εκλογές, το κόμμα του σχεδόν τριπλασίασε τη δύναμή του αυξάνοντας τις έδρες του από 9 σε 24 και τώρα να παίζει ρυθμιστικό ρόλο για το σχηματισμό κυβέρνησης

στην Ολλανδία. Ακόμη και αν ο νικητής των εκλογών Μαρκ Ρούτε καταφέρει να αποφύγει τον Βίλντερς, συνεργαζόμενος με τους σοσιαλιστές, το κόμμα του ακροδεξιού πολιτικού θα αναλάβει ρόλο αξιωματικής αντιπολίτευσης. Γνωστός για την αντι-ισλαμική ρητορική του, ο Γκερτ Βίλντερς είχε προκαλέσει οργή στους μουσουλμάνους της Ολλανδίας που ξεπερνούν το ένα εκατομμύριο με ένα ντοκιμαντέρ στο οποίο παρουσίαζε το Ισλάμ με τα μελανότερα χρώματα. ■

ΒΕΛΓΙΟ

Οι εθνικιστές έριξαν γέφυρες στους σοσιαλιστές

ΜΠΟΡΕΙ στο Βέλγιο η εκλογική αναμέτρηση να είχε τα χαρακτηριστικά δημοψηφίσματος για το γλωσσικό ζήτημα, ωστόσο η ήττα των χριστιανοδημοκρατών του Ιβ Λετέρμ είναι γεγονός. Η νίκη των εθνικιστών της Νέας Φλαμανδικής Συμμαχίας (N-VA) στην ολλανδόφωνη Φλάνδρα, με ποσοστό που αγγίζει το 30%, καθιστά δύσκολη την υπόθεση του σχηματισμού κυβέρνησης στο Βέλγιο. Ο ηγέτης του N-VA, Μπαρτ ντε Βέβερ, είναι βέβαιος ότι θα συμμετάσχει στην επόμενη βελγική κυβέρνηση. Η πρώτη κίνηση του 40χρο-

νου Ντε Βέβερ ήταν να τείνει χείρα συνεργασίας στον Ελίο ντι Ρούπο, ηγέτη των σοσιαλιστών, που νίκησαν στη γαλλόφωνη Βαλονία, αλλά σε εθνικό επίπεδο ήρθαν δεύτερο κόμμα. Ο Ντε Βέβερ δεν κρύβει όμως ότι η ανεξαρτησία της Φλάνδρας παραμένει στα μακροπρόθεσμα σχέδιά του. Οι γαλλόφωνοι που ζουν στη Φλάνδρα ζητούσαν περισσότερα δικαιώματα, ενώ οι ολλανδόφωνοι Φλαμανδοί θεωρούσαν ότι η γαλλόφωνη Βαλονία κατασπαταλά το δημόσιο χρήμα. ■

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Το Γιόμπικ με 16% «πάγωσε» τη «γυναιδιά ήπειρο»

ΜΕ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ του ένα εθνικιστικό, ξενοφοβικό «κοκτέιλ», το ακροδεξιό κόμμα Γιόμπικ στην Ουγγαρία πήρε στις πρόσφατες εκλογές ποσοστό 16%, «παγώνοντας» την Ευρώπη. Οι Ούγγροι Ρομά αποτελούν τον κύριο στόχο της ρητορικής του Γιόμπικ, η οποία διανθίζεται με μπόλικο αντισημιτισμό και μίσος κατά των ομοφυλοφίλων.

Τους τελευταίους μήνες έχουν διαπραχθεί έξι δολοφονίες Ρομά και δεκάδες επιθέσεις, οι οποίες δεν έχουν προκαλέσει καμία αντίδραση. Για να δοθεί μια τάξη μεγέθους της ξενοφοβίας που έχει κυριέψει τον ουγγρικό πληθυσμό, αρκεί να αναφερθεί ότι το 70% των Ούγγρων τάσσεται εναντίον των Ρομά, τους οποίους θεωρεί επιρρεπείς προς την παραβατικότητα. ■

ΑΠΕΙΛΕΙΤΑΙ ΠΛΕΟΝ ΑΝΟΙΧΤΑ Η ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΑΓΚΕΛΑΡΙΟΥ ΑΝΓΚΕΛΑ ΜΕΡΚΕΛ

Κλείνει ο κύκλος της Χριστιανοδημοκρατίας

ΣΩΡΕΙΑ εσωτερικών προβλημάτων και έντονη αμφισβήτηση στο κύρος της αντιμετωπίζει η καγκελάριας της Γερμανίας. Πολλοί πιστεύουν ότι δεν φταίει μόνο η κρίση του ευρώ και οι μεγάλες περικοπές που ανακοίνωσε η Ανγκελα Μέρκελ, αλλά και τα αδιέξοδα της ευρωπαϊκής Χριστιανοδημοκρατίας.

Σχεδόν οι μισοί Γερμανοί (47%) δηλώνουν δυσαρεστημένοι με την κυβέρνηση συνεργασίας Χριστιανοδημοκρατών και Ελεύθερων Δημοκρατών, ενώ πολλοί (22%) δεν διστάζουν να ζητήσουν τη διάλυσή της και την άμεση διεξαγωγή εκλογών.

Το 53% των Γερμανών δηλώνει με βεβαιότητα ότι η κυβέρνηση της σιδηράς καγκελάριας δεν θα ολοκληρώσει την τετραετία

ΑΛΙΚΗ ΚΟΤΖΙΑ
akotzia@e-typos.com

και ο μόνος τρόπος να επιβιώσει είναι να επιστρέψει στο μεγάλο συνασπισμό (με τους Σοσιαλδημοκράτες). Τι συμβαίνει στο «Βασίλειο» του Βερολίνου; Αφενός η Ανγκελα Μέρκελ έχει να αντιμετωπίσει τις παραιτήσεις συνεργατών που τη στήριζαν -του προέδρου Χορστ Κέλερ και του τοπικού πρωθυπουργού της Εσσης, Ρόλαντ Κοχ-, αφετέρου πρέπει να διαχειριστεί σωστά τη δυσαρέσκεια των πολιτών για τις περικοπές παροχών και το πάγωμα μισθών, που ανακοίνωσε στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των προβλημάτων της ευρωζώνης, με στόχο την εξοικονόμηση 80 δισεκατομμυρίων ευρώ.

«Το Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας (CDU) αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα στην ευρωπαϊκή ήπειρο... δείχνει λοιπόν ότι η Χριστιανοδημοκρατία φθίνει;», διερωτάται ο καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πρίνστον, Γιαν Βέρνερ Μίλερ.

Σε ευρύτερο πλαίσιο, αυτό φάνηκε και στις πρόσφατες εκλογές που έγιναν στην Κεντρική και τη Βόρεια Ευρώπη. Τα χριστιανοδημοκρατικά κόμματα -όσα παραμένουν πιστά στην ιδεολογική βάση της Χριστιανοδημοκρατίας, όπως διαμορφώθηκε το 19ο αιώνα- βρίσκονται σε σημείο καμής και θα ακολουθήσουν την ανασύνταξη της γενικότερης Κεντροδεξι-ας, που λόγω οικονομικών και κοινωνικών συγκυριών παρατηρείται τόσο στην Ευρώπη και στην Αμερική με την εμφάνιση νέων πολιτικών δεξιών ομάδων, όπως το Tea Party.

Στην Ευρώπη, τα χριστιανοδημοκρατικά κόμματα γεννήθηκαν ως ανάχωμα στο φιλελευθερισμό, που κέρδιζε έδαφος. Ισως για αυτό η συμμαχία Χριστιανοδημοκρατών και Ελεύθερων Δημοκρατών του Γκίντο Βεστερβέλε ενοχλεί τους παραδοσιακούς ψηφοφόρους του CDU στη Γερμανία. Το αποτέλεσμα είναι η δραματική πτώση των ποσοστών της.

Ο Βεστερβέλε υποστηρίζει τις δραστηκές περικοπές των κοινωνικών παροχών, πιστός στις αρχές του φιλελευθερισμού και

όχι της Χριστιανοδημοκρατίας, που στηρίζει την οικογένεια και την Παιδεία.

Την ίδια ώρα όμως, στις εκλογές της Ολλανδίας, οι Φιλελεύθεροι (VVD) του Μαρκ Ρούτε νίκησαν κατά κράτος τους χριστιανοδημοκράτες του Γιαν Πέτερ Μπαλκενέντε, ενός πολιτικού με πείρα στον ευρωπαϊκό χώρο, παρά το γεγονός ότι δεν έκρυψαν πως φέρνουν σκληρά μέτρα λιτότητας, ακολουθώντας την πολιτική της ευρωζώνης. Ο Μαρκ Ρούτε ξεκαθάρισε ότι θα ακολουθήσει το δρόμο των περικοπών για να μειωθεί το έλλειμμα 6,6% του ΑΕΠ.

Τα αντιφατικά μηνύματα που έρχονται από το χώρο της Χριστιανοδημοκρατίας και των φιλελεύθερων κομμάτων στην Ευρώπη δείχνουν ότι οι πολιτικοί σχηματισμοί που χαρακτηρίζονταν με τον όρο «Κεντροδεξιά» βρίσκονται σε φάση ανασύνταξης και προσαρμογής στα νέα δεδομένα που διαμορφώνει η οικονομική ύφεση.

Εκλείπουν οι αιτίες

Οι συνθήκες που βοήθησαν τη Χριστιανοδημοκρατία να αναπτυχθεί και να εξαπλωθεί μετά τον πόλεμο στην Ευρώπη φαίνεται ότι τώρα έχουν αρχίσει να εκλείπουν, γι' αυτό παρατηρούνται μεγάλες μετακινήσεις στον κεντροδεξιό χώρο.

Ο πολιτικός αναλυτής Γιαν Βέρνερ Μίλερ τονίζει στον «Γκάρντιαν» ότι οι χριστιανοδημοκράτες ήταν πολέμιοι του απολυταρχισμού, είτε εμφανιζόταν ως φασισμός είτε ως άθεος κομμουνισμός. Σήμερα, τα προβλήματα είναι διαφορετικά.

Σε χώρες με έντονο το μεταναστευτικό πρόβλημα, παρατηρείται άνοδος των υπερσυντηρητικών και ξενοφοβικών κομμάτων (τα περισσότερα απορρίπτουν τον όρο ακροδεξιό), όπως συνέβη στην Ολλανδία, με την άνοδο του Γκερτ Βίλντερς. Αναλυτές θεωρούν ότι η Κεντροδεξιά στην Ευρώπη μετασχηματίζεται.

Αν η Χριστιανοδημοκρατία φλερτάρει με την Αριστερά, θα ταυτιστεί με τη Σοσιαλδημοκρατία.

Αν γυρίσει πιο δεξιά, θα ανακατευτεί πολύ με τα νεοφιλελεύθερα κόμματα.

Η αναζήτηση, πάντως, είναι έντονη και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, όπως φάνηκε και στις πρόσφατες εκλογές της Βρετανίας, όπου οι Τόρις υιοθέτησαν πολιτικές του κέντρου αλλά και στις ΗΠΑ, όπου οι παραδοσιακοί Ρεπουμπλικανοί παρακολουθούν άφωνοι την ταχύτατη άνοδο του Tea Party, της νέας μορφής λαϊκής Δεξιάς. ■

